

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد
مهندسی عمران - منابع آب
دانشگاه صنعتی اصفهان | دانشکده مهندسی عمران

تحلیل شبکه‌های اجتماعی ذینفعان و نهادهای وابسته در مدیریت منابع آب در مواجهه با کم‌آبی

شهریار عدالتی جوزدانی
(ورودی سال ۹۹)

مکان: سمینار ۳ دانشکده مهندسی عمران

سه‌شنبه، ۳۰ خرداد ۱۴۰۲ - ساعت ۸ الی ۱۰

کمیته دفاع:

دکتر محمدحسین گل محمدی
دکتر بنفشه زهرایی (دانشگاه تهران)

اساتید راهنما:

دکتر آزاده احمدی
دکتر علی یوسفی

چکیده:

با تشکیل نهادهایی برای سامان‌دهی پیچیدگی‌های تخصیص آب به ذینفعان مختلف و دنبال کردن برنامه‌های توسعه‌ی کشور، چالش‌هایی در امر مدیریت آب پدید آمد که برای ترفیع آنها، به هماهنگی چند سطحی در بخش‌های مختلف حکمرانی نیاز می‌باشد. این پژوهش با مطالعه‌ی سلسله‌رخدادهای مهم در به وجود آمدن وضعیت کنونی سطح ایستابی آبخوان محدوده‌ی مطالعاتی اصفهان - برخوار از منظر حکمرانی آب، بر نقش نهادها در بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی تاکید دارد. برای درک روند تولید نهادها از چارچوب مدیریت و انتقال (MTF) استفاده شده است. همچنین، تحلیل ارتباط موقعیت‌های کنش با ابزار تحلیل شبکه‌های اجتماعی انجام شده است. داده‌های مورد نیاز تحقیق، با مطالعه‌ی محتوای اسناد ملی، ردیابی فرآیندها و انجام مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با خبرگان، مدیران و متخصصان بخش آب و کشاورزی جمع‌آوری شدند. در این چارچوب از فرآیندهای اساسی در برنامه‌ریزی و اجرا به عنوان موقعیت‌های کنش (AS) یاد شده و برای تعریف دقیق تعاملات اجتماعی، از شاخص‌های هماهنگی، تمرکززدایی، مشارکت بازیگران و حالت حکمرانی برای ارزیابی سطح عملیاتی فرآیند استفاده شده است. با توجه به نتایج به دست آمده، شاخص تمرکززدایی نسبتاً پایین ارزیابی شده و این موضوع در کنار نسبتاً کم بودن شاخص‌های هماهنگی، نشان‌دهنده‌ی یک‌طرفه بودن اتصال نهادها از بالا به پایین و حضور تعداد کمی از بازیگران سطوح و بخش‌های مختلف در موقعیت‌های کنش است. برای تعیین مشارکت بازیگران، نقش آن‌ها در تولید نهادهای تاثیرگذار در روندیابی فرآیندها بررسی شده است و نتیجه‌ی آن، منفعل بودن بازیگران و حضور چند بازیگر اصلی در سطوح مختلف تصمیم‌گیری است. در سطح عملیاتی با توجه به تمرکزگرایی و تعامل اندک بازیگران، حالت حکمرانی سلسله‌مراتبی تسلط یافته است. تحلیل شبکه‌ی اجتماعی موقعیت‌های کنش، تمرکز مراتب بالادستی نهادی بر خروجی‌ها و تنظیم ارتباطات و شکل‌گیری ساختار نهادها را نشان می‌دهد. با توجه به این نتایج، نهادهای مرتبط با اجرای برنامه‌های توسعه‌ی ملی مرکزیت بالایی دارند که نشان‌دهنده‌ی تاثیر چشم‌گیر آنها بر روند برداشت از منابع آب زیرزمینی و افت شدید سطح آبخوان محدوده‌ی مطالعاتی است.